

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/71/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6612211835
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6612211835.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD., v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Údernícka 5, 851 01 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému S. Y., nar. XX. XX. XXXX, W. XX, XXX XX W., za účasti vedľajšieho účastníka v rade 1/ na strane žalovaného Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Lučenec, J. Kráľa 5/A, vedľajšieho účastníka v rade 2/ na strane žalovaného Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Petrovská 10, 909 01 Skalica, IČO: 42 26 4154, zastúpeného JUDr. Jozefom Kempom, advokátom, so sídlom Advokátskej kancelárie Námestie Josipa Andriča č. 1, 900 25 Chorvátsky Grob a vedľajšieho účastníka v rade 3/ na strane žalovaného Hlas spotrebiteľa, občianske združenie, so sídlom ul. J. Bánika 2009/2, 960 01 Zvolen, IČO: 42 305 675, adresa na doručovanie: P. O. BOX 81, 974 01 Banská Bystrica, v konaní o zaplatenie 603,12 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 9C/217/2012-106 zo dňa 30. 11. 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného v rade 1/ trovy odvolacieho konania vo výške 47,65 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Okresný súd vo veci samej zamietol žalobu v plnom rozsahu, žalovanému náhradu trov konania nepriznal; žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi v rade 1/ na strane žalovaného trovy konania vo výške 142,41 Eur na účet advokáta JUDr. Andreja Cífru. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu dňa 17. 10. 2005 uzavrel zmluvu č. 000543 1045, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal platiť poskytnuté finančné prostriedky v pravidelných mesačných splátkach riadne a včas. Žalovaný si zmluvnú povinnosť nesplnil, čím sa dostal do omeškania s úhradou dlžnej sumy. Ku dňu postúpenia pohľadávky dlhoval žalovaný 603,12 Eur. Úrok z omeškania si žalobca uplatnil zo sumy 470,35 Eur vo výške 9,50 % od 02. 03. 2007 do zaplatenia a ročný úrok z omeškania vo výške 9,5 % zo sumy 132,78 Eur od 02. 03. 2007 do zaplatenia.

Vo veci bol vydaný platobný rozkaz č. k. 12Ro/34/2012-28, voči ktorému podal po vstupe do konania (17. 09. 2012) vedľajší účastník v rade 1/ na strane žalovaného včas (27. 09. 2012) odpor, v ktorom vzniesol námietku premlčania. Žalovaný tiež vzniesol námietku premlčania a poprel, že by podpis na dohode o uznaní splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 12. 11. 2010 bol jeho vlastnoručným podpisom.

Súd zamietol žalobu v plnom rozsahu z dôvodu, že žalovaný oprávnene vzniesol námietku premlčania a tým spôsobil zánik žalobcovej možnosti domôcť sa s úspechom na súde premlčaného práva. Súčasne vyhodnotil zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky pripravením Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 12. 11. 2010 ako nekalú obchodnú praktiku. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 z. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“).

Proti rozsudku okresného súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalobca. Žiadal rozsudok zmeniť a priznať mu nárok v plnom rozsahu, prípadne žiadal rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uplatnil si voči žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi v rade 1/ spoločne a nerozdielne trovy konania a trovy právneho zastúpenia v prvostupňovom i odvolacom konaní, pričom trovy odvolacieho konania vyčíslil na sumu 57,18 Eur s DPH. Poukázal na to, že súd nesprávne právne posúdil vec a nedostatočne zistil skutkový stav. Žalovaný dňa 12. 11. 2010 podpísal Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku vo výške 603,12 Eur s príslušenstvom, ktorá dohoda spĺňa všetky náležitosti, vyžadované zákonom pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka. Zároveň žalovaný potvrdil vedomosť o premlčaní dlhu a následkoch s tým spojených. Podľa neho žalovaný nepreukázal svoje tvrdenia v súvislosti s jeho podpisom na zmluve ako aj dohode o uznaní dlhu, ale okresný súd sa týmto nijako nezaoberal. Prístupom súdu došlo k popretiu procesnej zásady rovnosti účastníkov a k neprimeranej ochrane spotrebiteľa. Konanie žalovaného nemožno považovať za morálne a čestné, a preto je absurdné, aby takémuto konaniu bola súdom poskytnutá ochrana. Pokiaľ žalovaný podpísal dohodu o uznaní dlhu, prejavil svoju vôľu záväzok splniť, čo je aj v jeho záujme, pretože po jeho splatení nebude figurovať v databáze neplatičov, čím sa môže v budúcnosti zlepšiť jeho postavenie pri žiadosti o úver. Dohoda neobsahuje žiadne zložité ani zavádzajúce právne formulácie, jej obsah nie je taký rozsiahly, aby sa s ním žalovaný nemal možnosť oboznámiť a okrem toho ju podpisoval vo svojom bydlisku, teda mal možnosť si dohodu v pokoji prečítať a vysloviť s ňou súhlas, resp. nesúhlas a odmietnuť ju. V predmetnej dohode nie je určená výška splátok, pretože žalovaný žiadal splnenie dlhu v neprimerane nízkych splátkach v porovnaní s výškou istiny, čím by sa doba splácania neúmerne predĺžila, avšak žalobca sa nebránil plneniu dlhu aspoň čiastočne.

Žalobca tiež nesúhlasil s tým, aby bol zaviazaný k náhrade trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka 1/ na strane žalovaného. Zastáva názor, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, pretože samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie a majú pri tom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Pokiaľ vedľajší účastník v rade 1/ vstúpil do konania na strane žalovaného za účelom ochrany jeho práv z vlastnej iniciatívy, nepostupoval okresný súd správne, keď tomuto združeniu zastúpenému advokátom, priznal náhradu trov konania, pretože bolo namieste použiť dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 150 O. s. p.. Združenie nemalo žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade, jeho vstup do konania iba zbytočne navyšuje trovy konania, a preto nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Považoval právne zastúpenie vedľajšieho účastníka v predmetnom konaní za nadbytočné, účelové a nehospodárne.

Poukázal na rozhodnutia slovenských a českých súdov riešiacich túto problematiku.

Žalovaný sa napriek doručeniu odvolania k nemu nijako nevyjadril.

Vedľajší účastník v rade 1/ na strane žalovaného žiadal rozsudok okresného súdu v celom rozsahu potvrdiť a žiadal priznať aj náhradu trov odvolacieho konania za vyjadrenie k odvolaniu vo výške 47,65 Eur. Poukázal na to, že právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovaným dňa 17. 10. 2005 zmluvu o úvere a následne dňa 12. 11. 2010 Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, ktorá je vo vzťahu k hlavnej spotrebiteľskej zmluve akcesorickým právnym úkonom. Argumentoval ustanoveniami Zákona o ochrane spotrebiteľa a dôvode o neprijateľnosti zmluvnej podmienky - predĺženia premlčacej doby formou uznania dlhu. Poukázal na konanie pracovníkov a splnomocnencov žalobcu, ktorí zabezpečujú podpisy dlžníkov na formulárovej dohode o splátkovom kalendári, zavádzajú spotrebiteľov, vynucujú si stretnutia s nimi často pod rôznymi zámienkami a vymyslenými zdôvodneniami a úspešne získavajú od nich podpisy. Okrem toho sa na formulárových dohodách vyskytujú aj podpisy, ktoré nie sú autentické s podpismi dlžníkov, ako je to

i v tomto prípade. S poukazom na ustanovenia z. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ZOS) je potrebné formulárovú dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku považovať za nekalú obchodnú praktiku, pretože pokiaľ spotrebiteľ chcel splátky, musel podpísať celý formulár bez toho, aby čo len tušil význam toho, čo podpisuje a takémuto konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu. Poukázal na článok 3 ods. 2 smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Zdôraznil rozdiel medzi uznávacím úkonom povinnej osoby v zmysle uznania práva podľa § 110 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a uznaní dlhu podľa § 558 OZ. Mal za to, že ustanovenie § 558 OZ je vo vzťahu k ustanoveniu § 110 ods. 1 druhá veta OZ ustanovením špeciálnym a jeho aplikácia je namiesto vždy, keď sa jedná o uznanie práva spočívajúceho v povinnosti zaplatiť peňažné plnenie, ktoré je v čase uznávacieho prejavu dlžníka premlčané. Tvrdil, že preukázateľná kumulácia nekalých obchodných praktík žalobcu (§ 7, § 8 ods. 1, 4 ZOS), ktoré odporujú dobrým mravom (§ 4 ods. 8 ZOS, § 3 ods. 1 OZ) súčasne s neurčitou dohodou o splátkovom kalendári je dôvodom na posúdenie uznania ako neplatného právneho úkonu (§ 39, § 37 ods. 1 OZ). Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 M Cdo 9/2012 zo dňa 16. 01. 2013, podľa ktorého princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. Následne poukázal na dôvodnosť nároku náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi aj v súvislosti s jeho právnym zastúpením. Citoval rozhodnutia viacerých odvolacích súdov Slovenskej republiky.

Pre prípad, že by súd neakceptoval právnu argumentáciu ohľadom posudzovania dohody a jej právnych účinkov, navrhol prerušiť konanie a požiadať Súdny dvor Európskej únie o rozhodnutie o prejudiciálnej otázke:

1. či ustanovenia článku 2 písm. a/ v spojení s článkom 3 ods. 1, 2 Smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa majú vykladať tak, že súdna kontrola nekalých podmienok nezakazuje pre uzatvorenie hlavnej spotrebiteľskej zmluvy, ale dopadá aj na zmeny a doplnky pôvodnej spotrebiteľskej zmluvy, ak boli tieto zmeny a doplnky vopred dodávateľom vyhotovené ako predbežne formulované štandardné listiny a spotrebiteľ nemôže meniť obsah týchto doplnkov a zmien,
2. či pod právom na súdnu ochranu podľa článku 47 v spojení s článkom 38 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie a pod právom na zabezpečenie hospodárskych záujmov spotrebiteľov a pod podporou združení na ochranu záujmov spotrebiteľov podľa článku 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa rozumie aj právo na náhradu trov súdneho konania,
3. či sa má článok 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a článok 47 v spojení s článkom 38 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie vykladať tak, že združeniu na ochranu záujmov spotrebiteľov patrí náhrada trov konania ako vedľajšiemu účastníkovi na strane spotrebiteľa za úspešné vedenie súdneho sporu, ak zmyslom a cieľom ochrany spotrebiteľa bolo zbaviť spotrebiteľa záväzku z neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa článku 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo záväzku po použití nekalej obchodnej praktiky podľa Smernice EP a Rady 2005/209/ES z 11. 05. 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu. Ak je odpoveď na otázku podľa predchádzajúceho odseku taká, že združeniu patrí náhrada trov v súdnom konaní, či možno toto právo nepriznať len z dôvodu, že sa z dôvodu hospodárnosti konania argumentovalo a následne aj rozhodlo na základe inštitútu premlčania alebo sa rozhodlo o späťvzati žaloby žalobcom po námietke premlčania vznesenej v konaní združením,
4. či je porušené základné právo spotrebiteľa a združení na ochranu záujmov spotrebiteľov podľa článku 47 v spojení s článkom 38 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie a článok 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ak súd neprizná právo na náhradu trov konania spotrebiteľovi alebo združeniu na ochranu záujmov spotrebiteľov napriek ich úspechu v súdnom konaní a nevyporiada sa s odlišnými súdnymi rozhodnutiami v obdobných veciach, ktoré boli súdu predložené a ktoré sú zjavne odlišne právne odôvodnené,
5. či právna úprava podľa §§ 142 až 151 slovenského Občianskeho súdneho poriadku odporuje právu Európskej únie, ak neumožňuje združeniu na ochranu záujmov spotrebiteľov priznať plnú náhradu trov

konania napriek dosiahnutému úspechu v konaní, keď na druhej strane dodávateľovi náhradu trov konania priznať umožňuje,

6. či článok 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a články 38 a 47 Charty základných práv EÚ treba vykladať tak, že bránia takej aplikácii vnútroštátneho procesného práva, ktorá označuje právne zastúpenie združenia na ochranu záujmov spotrebiteľov za neúčelné napriek tomu, že po vstupe združenia do konania dodávateľ zobral žalobu späť.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 z. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 397 z. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ), ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

Podľa § 407 ods. 1 cit. zákona, ak dlžník písomne uzná svoj záväzok, plynie nová štvorročná premlčacia doba od tohto uznania. Ak sa uznanie týka iba časti záväzku, plynie nová premlčacia doba ohľadne tejto časti.

Žalobca vo svojej žalobe zo dňa 02. 08. 2012, doplnenej 11. 09. 2012, žiadal od žalovaného priznať sumu 603,12 Eur spolu s príslušenstvom vzhľadom na skutočnosť, že právny predchodca žalobcu uzatvoril dňa 17. 10. 2005 zmluvu o používaní pôžičkovej karty Quatro, ktorú pripojil ako dôkaz k žalobe spolu s Dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 12. 11. 2010. Žalovaný na pojednávaní dňa 30. 11. 2012 spochybnil uzatvorenie takejto zmluvy so spoločnosťou Quatro v roku 2005, pričom nepoprel, že zakúpil prostredníctvom spoločnosti Quatro tovar (televízor Philips za 19.700,-Sk), ale už v roku 2001. V roku 2004 alebo 2005 si zobral pôžičku vo výške 663,87 Eur (20.000,-Sk), avšak od spoločnosti Cetelem, prostredníctvom ktorej si kúpil vežu. Poprel svoj podpis na Dohode o uzavretí splátkového kalendára o uznaní dlhu zo dňa 12. 11. 2010. Prvostupňový súd sa týmito námietkami žalovaného nezaoberal, pretože vo veci rozhodol a žalobu v plnom rozsahu za použitia § 100 až § 103 Občianskeho zákonníka zamietol len vzhľadom na námietku premlčania zo strany žalovaného ako aj vedľajšieho účastníka (dňa 27. 09. 2012).

Tieto námietky žalovaného ani odvolací súd nepovažoval za potrebné vyhodnocovať.

Na rozdiel od okresného súdu je odvolací súd toho názoru, že v danej veci je potrebné aplikovať ustanovenia ObZ, pretože predmetnú zmluvu (ako hlavný záväzok) je potrebné posudzovať ako zmluvu o úvere v zmysle § 497 a nasl. ObZ, ktorá patrí podľa § 261 ods. 3 písm. d/ ObZ medzi tzv. absolútne obchody. Preto je daná pôsobnosť ObZ bez ohľadu na povahu účastníkov. To nemení nič na potrebe aplikácie § 23a ods. 1 z. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere (podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa OZ, ObZ, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje). Zmluva uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom je napriek povahe tzv. absolútneho obchodu zmluvou typovou, teda spotrebiteľskou. Je zrejmé, že ustanovenia Občianskeho zákonníka, týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv, je nevyhnutné použiť aj v prípadoch, ak sa právny vzťah účastníkov konania má spravovať Obchodným zákonníkom.

V nadväznosti na vyššie uvedené je nutné posudzovať aj Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku (č. I. 5 - ďalej len „dohoda“) z 12. 11. 2010. Okresný súd nesprávne právne, avšak skutkovo správne, posúdil uznávací prejav žalovaného, pretože rovnako bolo potrebné vychádzať z ustanovenia § 323 ods. 1 ObZ. Obchodný zákonník v uvedenom ustanovení obsahuje komplexnú úpravu uznania záväzku (§ 323 ods. 1, 2 ObZ), ktorá je použiteľná pre všetky záväzkové vzťahy, spadajúce pod režim ObZ. Nebolo potrebné zisťovať vedomosť žalovaného o premlčaní dlhu, pretože ObZ túto podmienku pre platnosť uznania nevyžaduje. Uvedená skutočnosť však nič nemení na tom, že konanie žalobcu pri predkladaní dohôd na podpis spotrebiteľom je výkon práva, odporujúci dobrým mravom (nekalou praktikou), ktorému nemožno poskytnúť súdnu ochranu (jej obsah je vytvorený

predtlačným formulárom, ktorý obsahoval voľný priestor iba na vpísanie osobných údajov dlžníka, zmluvné dojednania spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa). Povinnosťou súdu je ex offio (bez návrhu) skúmať, či dohoda obsahuje alebo neobsahuje dojednanie, ktoré predstavuje neprímerané zvýhodnenie dodávateľa v porovnaní so spotrebiteľom. Z obsahu dohody navyše vyplýva, že žalovaným neboli vyplnené časti, týkajúce sa výšky a dátumu prvej a pravidelnej ďalšej splátky dlhu. Dohoda o splátkach má preto vadu, spočívajúcu v neurčitosti, ktorá v tejto časti má za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Postup žalobcu nemožno hodnotiť inak ako zneužitie práva, ktorého výkon je v rozpore s dobrými mravmi a nemožno mu poskytnúť právnu ochranu. Dohoda o uznaní záväzku a splátkach medzi zmluvnými stranami nemožno prihliadať a nevyvoláva žiaden účinok.

Pokiaľ okresný súd zamietol žalobu z dôvodu premlčania nároku, odvolací súd sa s ním stotožňuje do tej miery, že nárok je premlčaný. Okresný súd však nesprávne vychádzal z občianskoprávnej všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa § 101 OZ. V danom prípade je potrebné aplikovať ustanovenie §§ 397 až 408 ObZ, podľa ktorého je premlčacia doba štvorročná, ak zákon neustanovuje inak. Na tomto závere nemení nič ani skutočnosť, že zmluva o úvere je zároveň aj zmluvou spotrebiteľskou. Z ustanovenia § 54 ods. 1 OZ vyplýva, že zmluvné podmienky, upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ spotrebiteľovi poskytuje zvýšenú ochranu v prípade, ak k odchýleniu od kogentných ustanovení OZ v neprospech spotrebiteľa došlo v rámci zmluvných dojednaní obsiahnutých v spotrebiteľskej zmluve. V predmetnej veci však o takýto prípad nejde, pretože zmluva o úvere neobsahuje osobitné dojednania o premlčacej dobe, ale dĺžka premlčacej doby podľa ObZ bola ex lege stanovená výberom zmluvnej formy (zmluva o úvere), ktorú účastníci uzatvorili. Krajský súd dodáva, že úprava premlčania vo všeobecnosti nie je úpravou, ktorá smeruje k zabezpečeniu ochrany spotrebiteľa, pretože voči obojstranným právneho vzťahu pôsobí rovnako. V danom prípade je však nárok žalobcu premlčaný aj v štvorročnej dobe, pretože premlčacia doba začala plynúť najneskôr dňom nasledujúcim po postúpení pohľadávky, t.j. 02.03.2007 a uplynula dňa 02.03.2011. Žaloba na okresný súd bola podaná dňa 02.08.2012, teda po uplynutí premlčacej doby.

Za daného právneho stavu bolo bezvýznamné podrobné zisťovanie skutkového stavu, v ktorom boli odvolacím súdom zistené nejasnosti. Preto odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu potvrdil.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Pre správne rozhodnutie o trovách konania je preto potrebné zodpovedať na otázku, či združenie na ochranu spotrebiteľa je oprávneným subjektom na vstup do konania ako vedľajší účastník, a ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastupovaním môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia).

Z ustanovenia § 93 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že sa ako vedľajší účastník môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené s účinnosťou od 15. 10. 2008 (zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. O. s. p.) a dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z Dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže ustanovenie § 93 ods. 2 je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k ustanoveniu § 93 ods. 1 špeciálnym ustanovením, možno vyvodiť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania vyplývajúcej z ustanovenia § 93 ods. 1, ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania. Vedľajší účastník má rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba; ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje,

posúdi ich po uvážení všetkých okolností súd (§ 93 ods. 4 O. s. p.). Z citovaných ustanovení jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu združenie na ochranu spotrebiteľa má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane odporcu, pričom nemusí preukazovať právny záujem na jeho výsledku, pretože možnosť, aby vystupoval ako vedľajší účastník mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava (§ 93 ods. 2 O. s. p.). Keďže podľa § 93 ods. 4 O. s. p. má vedľajší účastník v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, má vedľajší účastník rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník, jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania, teda i náhrada trov právneho zastúpenia, len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. súd uložil žalobcovi, aby vedľajšiemu účastníkovi v 1/ rade na strane žalovaného zaplatil náhradu trov konania, vzniknutých z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátom. Okresný súd priznal 1/ vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného podľa § 142 ods.1 O.s.p. trovy právneho zastúpenia vo výške 142,41 Eur za 3 úkony právnej služby po 39,84 Eur + 3 x režijný paušál po 7,63 Eur podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Vedľajšiemu účastníkovi v 1/ rade (ktorý sa jediný zúčastnil konania pred prvostupňovým súdom) vzniklo právo na náhradu trov konania, pretože v spore bol úspešný účastník, ktorého podporoval. Rozhodnutie okresného súdu je správne. Vedľajší účastník v 1/ rade si uplatnil aj trovy odvolacieho konania, ktoré mu odvolací súd priznal za použitia § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p. za 1 úkon právnej služby vo výške 39,84 Eur + 7,81 Eur režijný paušál, spolu 47,65 Eur. Vedľajší účastníci v rade 2/ a 3/ vstúpili do konania po rozhodnutí okresného súdu. Návrh na prisúdenie náhrady trov konania nepodali, z tohto dôvodu rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje výrok o trovách konania vedľajších účastníkov v rade 2/ a 3/. Návrh na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie bol vedľajším účastníkom na strane žalovaného vznesený len pre prípad, že sa odvolací súd s jeho argumentmi nestotožní; z tohto dôvodu odvolací súd o tomto návrhu vo svojom výroku nerozhodoval.

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.